

DOPAJUL — O PRACTICĂ CRIMINALĂ A SPORTULUI OCCIDENTAL

ACESTA-I ADEVĂRUL!

Mărturii zguduitoare ale unui ziarist italian

Dopajul, în sensul sub care îl înțelegem astăzi, s-a întreprins mai întâi la animale. Cursele de cai care — mai cu seamă în Anglia și Franța — suscitau nu numai interese sportive, ci și financiare, au fost primele „laboratoare experimentale” ale dopajului. De aci până la întreprinderea dopingului de către oameni în competițiile sportive nu mai era decât un pas, ușor de făcut într-o societate în care sportul reprezintă, în primul rând, o sursă de venituri, unde grija pentru sănătatea sportivilor este o problemă fără de importanță.

Consecințele dezastruoase ale folosirii dopingurilor apărând foarte curând, REGULAMENTELE COMPETIȚIILOR AU INTERZIS DOPAJUL ATĂT LA OAMENI CÂT ȘI LA ANIMALE. Din nefericire, prevederea regulamentară nu a fost urmată în practică, ci a făcut doar ca dopajul să devină clandestin.

Dat fiind că dopajul se face pe ascuns, cel mai frecvent sub îndrumarea unor persoane complet nepregătite — și prin aceasta cu atât mai înclinată spre mistificare — este foarte greu să se poată efectua cercetări și studii asupra influenței reale pe care asemenea substanțe le-au avut asupra performanței și sănătății sportivilor.

Cercetările clinice și de laborator au dus la împărțirea substanțelor cu acțiune asupra capacității de efort în două categorii. În prima categorie intră substanțele care măresc capacitatea de efort prin crearea unor condiții mai bune de funcționare a organelor corpului omenesc în timpul efortului fizic. Dintre acestea fac parte, glucidele, rapid asimilabile, vitaminele, sărurile minerale etc. Este de la sine înțeles că substanțele de mai sus — administrate de persoane cu pregătire științifică — nu numai că nu sunt dăunătoare, ci, din contra, ele trebuie să fie utilizate în practica sportivă.

În a doua categorie intră acele substanțe care prin excitarea sistemului nervos înăltură senzația de oboseală și dau posibilitatea continuării efortului peste limitele normale. Oboseala este însă un fenomen fiziologic cu rol deosebit de important în apărarea organismului contra exceselor de efort. Înălturându-l, expunem organismul la tulburări foarte grave care o dată instalate fac înapoi pe individ nu numai pentru eforturi sportive, ci chiar pentru activitatea obișnuită. Mărturiile sportivilor occidentali care s-au dopat sint revelatoare. Ei afirmă că se găsesc

într-o stare de surescitare, aveau tremurături și nesiguranță în mișcare. În cazul dozelor mai mari, survineva salivă intensă (spume la gură), greață și vărsături. Spre sfârșitul efortului ei prezentau tulburări de vedere, alterarea coordonării mișcărilor și imposibilitatea de a se controla, ceea ce duce uneori la accidente și dese conflicte cu adversarii sau oficialii.

În timpul competițiilor de lungă durată (turnee, curse pe etape) rezultatele sint foarte inconstante pentru acel sportiv care s-a dopat în cursul zilei, perioade de vîrf urmîndu-i inevitabil una de acută depresie. Pentru înlăturarea acestei depresii, precum și pentru faptul că organismul nu mai reacționează cu timpul la fel de puternic, la cantitățile întreprinse pînă atunci, este nevoie a se recurge la doze din ce în ce mai mari. În felul acesta organismul este supus unei otrăviri mereu crescînde. Unele dintre aceste substanțe sint extrem de periculoase nu numai prin acțiunea lor toxică, ci și prin faptul că dau naștere, ca și stupefiantele, la o adevărată obișnuință.

Practicarea dopajului modifică și atitudinea sportivului față de procesul de pregătire. El nu mai crede în rolul „butoalelor de sudoare” pentru obținerea performanțelor, ci caută „secretul fiolelor”, care să-l ajute să ajungă mai repede și mai ușor în frunte. ÎN CAZUL CIND DOPAJUL SE FACE LA SUGESTIA ANTRENORILOR RELATILE PRINCIPALE DINTRE EDUCATOR ȘI ELEV SINT ÎNLOCUITE PRIN SOLIDARITATE DE COMPLI... DESPRE ROLUL EDUCATIV AL ACTIVITĂȚII SPORTIVE ÎN ASEMENEA CONDIȚII, DESIGUR NIGI NU SE POATE VORBI.

Dopajul și practica sa sint fenomene tipice sportului din țările capitaliste. ÎN MISCAREA NOASTRĂ SPORTIVĂ, CARE ȘI PROPUNE CA SCOP PRINCIPAL SĂ CONTRIBUIE LA ÎNTĂRIREA SĂNĂTĂȚII ȘI LA EDUCAREA OAMENILOR MUNCII, PRACTICA DOPAJULUI ESTE DE NECONCEPUT.

Există, în prezent, suficiente date științifice care permit așezarea procesului de pregătire pe baze solide și dirijarea lui în așa fel încît să se poată obține rezultate de mare valoare nu prin periclitarea sănătății fizice și morale a sportivilor, ci din contra, ca o consecință a întăririi ei.

Dr. MIRON GEORGESCU

După propriile sale afirmații, ziaristul italian GIAN PAOLO ORMEZZANO are la activ o îndelungată activitate profesională, în timpul căreia a vizionat un mare număr de întreceri sportive. Vă prezentăm în rîndurile ce urmează citeva din însemnările sale cu privire la sportivi profesioniști care au folosit dopingul, fapte la care a fost martor și pe care le-a controlat personal. Le reproducem după publicația italiană „Il Campione”.

SQUAW VALLEY, februarie 1960. Se disputa proba de ștafetă 4 x 10 km bărbați din cadrul Jocurilor Olimpice de iarnă. Pentru primul loc se dădea o luptă dîră între selecționatele Suediei, Norvegiei și Finlandei. După primul schimb cele trei echipe se aflau la egalitate. În apropierea locului unde urmau să se efectueze schimbările ștafetelor era amenajată o încăpăre, împărțită prin paravane în mai multe compartimente. Aici concurenții își pregăteau schiurile, își făceau masaj. În fiecare din aceste compartimente era instalată o mașină de încălzit pe care se afla o oală ce fierbea. Înainte de a



pleca în cursă schiorul suedez Stefan-son „dădu peste cap” un lichid ciudat, de culoare roșie. Iată că îi vine rîndul să preia ștafeta. La început el a avut un avantaj de 7 secunde față de finlandez și de 11 secunde față de norvegian.

Spre surprinderea generală, la sfîrșitul schimbului clasamentul arăta astfel: 1. Norvegia, 2. Finlanda, iar Suedia se afla undeva pe locul 6 la o diferență de 2:52,0 față de prima clasată. Schiorul italian Steiner mi-a povestit: „L-am depășit pe suedez pe traseu. Se mișca într-un ritm extrem de lent — parcă era legat cu fire nevăzute. Cînd mi-a dat pistă liberă s-a uitat incremenit la mine. Avea obraji „căzuți”, ochii sticloși. Arăta de parcă era sub influența unui narcotic”.

Lupta se dădea acum între echipele Finlandei și Norvegiei. În ultimul schimb în ștafeta finlandeză concursa „bătrînu” Hakulinen, în vîrstă de aproape 40 de ani, în timp ce la suedez „alerga” Brusven, mult mai tînăr decît Hakulinen. Cu cîteva minute înainte de a prelua ștafeta Hakulinen a scos din buzunar două tuburi, al căror conținut semăna cu un clei de

culoare roșie. Conținutul unuia din tuburi îl folosi pentru ungerea (a nu știu cîta oară!) schiurilor, în timp ce lichidul din cel de-al doilea îl bău. Și iată rezultatul. Hakulinen a terminat cursa „cap la cap” cu norvegianul, într-un stil impunător, care nu ar fi fost în nici un caz posibil în condiții normale de concurs. La sfîrșitul probei Hakulinen era însă epuizat. Nici nu putea vorbi, iar trenin-gul său alb era pătat în față de salivă roșie. Parcă era stropit cu sînge. Mai mulți schiori au confirmat faptul că o parte din sportivii scandinav luau „ceva”.

ROMA, iulie 1960. Se desfășura proba de 1500 m liber din cadrul campionatelor de natație ale Italiei. Toți cei prezenți au fost uluiți de performanța lui Massimo Rossi, din Livorno: în aprilie el parcursese această distanță în 19:00,9, iar în cadrul campionatelor realizase rezultatul de 18:44,3. El a devenit pe loc marea noastră speranță pentru Jocurile Olimpice. Și iată-ne acum la 2 septembrie 1960. Concurînd în proba de 1500 m la Jocurile Olimpice Rossi realizează doar 19:52,9. Și nu uitați, aceasta după o lună de pregătire organizată în cadrul cantonamentului. Un inotător din Roma mi-a „vîndut” știrea că Rossi a folosit „ceva” pentru a fi selecționat.

Fiziologul american Cureton, cu care am stat de vorbă în timpul întrecerilor olimpice de la Roma, mi-a confirmat că numeroase inotătoare americane au folosit stimulente inviorătoare pentru calificarea în echipa olimpică a S.U.A. Printre acestea Cureton a acuzat în primul rînd pe sportiva californiană Chris von Saltza, care a cîștigat la Roma proba de 400 m liber.

AVIGNON, iulie 1960. Turul ciclist al Franței pe 1960 ia sfîrșit cu victoria italianului Nencini, căruia nu-i mai putea scăpa primul loc după răsturnarea lui Roger Riviere. Singurii martori ai accidentului francezului au fost Nencini și Rostolan. După ce a rămas singur cu ziaristii italieni, Nencini ne-a spus: „Francezii s-au hotărît să mă „atace” în această etapă. Sint convins că ei și-au administrat o „bombă” oarecare, cu un efect foarte puternic. Toți aveau ochii de un luciu nefiresc și nu clipeau (simptom clasic de folosire a unor mijloace stimulative). Atunci cînd concursul se găsește sub influența dopingului evitarea pericolului în timpul coborîrii devine pentru el un lucru foarte greu”. În orice caz, cercetările minuțioase făcute după accident (ținînd seama că au intrat în joc și interesele firmelor comerciale) au scos la iveală că frinele bicicletei funcționau corect, iar întregul mecanism al bicicletei a fost în perfectă stare. Totuși, Riviere nu a frînat. De ce?...



„AM LUAT EU ÎNSUMI DOPINGURI” — DECLARĂ UN MEDIC ITALIAN, FOST JUCĂTOR DE FOTBAL

În ultima vreme, practica dopajului s-a extins pe o scară tot mai largă în sportul italian. Formele cele mai alarmante le-a luat folosirea dopingului în ciclismul și în fotbalul profesioniști, sporturi în care rațiile profesionalismului se manifestă cu toată acuitatea lor. Patronii cluburilor profesionale italiene, afaceriștii caselor de biciclete, neșăgișii de cîștiguri, îi împing tot mai mult pe fotbalisții și pe cicliștii de care dispun spre folosirea dopingurilor, obligîndu-i astfel să-și ruineze sănătatea, să-și scurteze viața. Pentru a-și asigura rămînera în actualitate, spre a nu fi concediați de patroni, mulți fotbalisți și cicliști italieni recurg la procedeul artificial, de-a dreptul nociv, al menținerii pe un plan superior al performanțelor — prin dopaj.

Această practică a început să aibă urmări pe care presa de specialitate nu

le mai poate ascunde. Astfel ziarul „La Gazzetta dello Sport” din Milano a început publicarea unor articole scrise de diverse personalități din lumea medicală sau din cea sportivă, care abordează problemele dopajului. Într-o formă oarecum deghizată, suita de articole din suita-amintitului ziar urmărește să atragă atenția asupra necesității de a se păstra totuși o anumită limită în folosirea dopajelor, în dozarea lor.

Interesante ni s-au părut declarațiile doctorului Manlio Cipolla, fost jucător al echipei Internazionale. Iată ce spune el, între altele:

„Am luat eu însuși dopinguri. Jucam la Alessandria, în categoria B. Echipa mergea foarte slab și eram pe punctul de a retrograda. Înainte de partida cu Spal, maserul ne-a dat droguri. Toți le-au luat și nici eu — deși îmi luasem de cîrînd doctoratul și puteam mai bine să-mi dau seama de ce reprezintă dopingul — nu le-am refuzat. Am cîștigat cu 4-1, două goluri fiind marcate de mine. DE FAPT, NU-MI AMINTESC CUM LE-AM MARCAT; acest lucru mi-a fost explicat după aceea. În vestiare, după meci, am avut o puternică criză. Se pare că luasem o doză bună pentru... un cal. Noaptea m-am simțit rău, eram într-o stare de excitare în ultimul hal. De atunci am zis „gata” și n-am mai luat dopinguri. Și i-am avertizat și pe alții...”

Întrebat asupra pericolului pe care-l prezintă folosirea dopingului, doctorul Cipolla a arătat că există pericolul unor grave tulburări ale ficatului, în primul rînd. De asemenea, dopingul dă și tulburări cardio-circulatorii.

În concluzie, doctorul Cipolla condamnă folosirea dopingului, arătînd că la obținerea victoriei sportive trebuie să concure numai mijloace leale, sportive.

Accidente de dopaj... De cîteori n-am auzit în ultima vreme acest termen legat de nume de sportivi occidentali, de mari competiții în țările apusului! Un ciclist danez cade epuizat în timpul cursei și apoi sucombă din cauza efortului dus dincolo de limitele firești... Un alt ciclist, francez de astă-dată pierde controlul mișcărilor sale sub acțiunea stupefiantelor și se prăbușește în prăpastie... Un tînăr inotător italian, care promitea rezultate de valoare, intoxicat cu droguri eșuează lamentabil la Olimpiadă... Un schior finlandez la apus de carieră riscă totul pentru o ultimă victorie olimpică și ia apoi drumul spitalului...

Cîte victime are la activ dopajul, cîte morți sau estrofiați, cîte oameni sănătoși transformați în epave? O asemenea statistică n-a tinut-o nimeni. Dar numărul acelor astfel nenorociți trebuie să fie foarte mare în acele țări unde sportul nu cunoaște legi morale, transformîndu-se într-o simplă afacere în care se cîștigă bani, chiar cu prețul vieții.

Profesionalismul este gazda primitoare a dopajului. Pentru a-și asigura existența sportivul din țările capitaliste TREBUIE să cîștige mereu întrecerile. Și cînd nu reușește aceasta pe căi normale, este nevoit să recurgă la stimulentele artificiale și la pericolul al drogului.

DOPAJUL ESTE O RACILĂ A SPORTULUI OCCIDENTAL. FENOMENUL ESTE TIPIC PENTRU MODUL DE VIAȚĂ CAPITALIST. ÎN CARE OMUL ESTE SOCOTIT, PUR ȘI SIMPLU — O MARFĂ!

„Moartea unui ciclist”

„Knud Enemark Jensen, 22 anni, danese, corridore di ciclismo...”

Iată ce se putea citi pe tablăta agățată în ziua de 26 august 1960, prima zi a întrecerilor olimpice de la Roma, la capătul patului celui mai proaspăt pacient al spitalului „San Eugenio”.

Pornit alături de ceilalți coechipieri din echipa Danemarcei, în cursa de 100 km contra-cronometru, tînărul Jensen s-a prăbușit după cîteva zeci de kilometri parcurși sub arșița de aproape 40 de grade, pe asfaltul incins al șoselei de la Castel-fusano.

Era ora 12,30...

În aceeași zi, la ora 15,47 Jensen înceta din viață!

Transportat în grabă la spital, Jensen a fost supus unor minuțioase cercetări. Faptul că încă cu mulți kilometri înainte de a se prăbuși la pămînt el manifesta semne de neobișnuită suferință, ceea ce-i obligase pe coechipieri să-l sprijine pedalînd alături de el, a creat bănuiele care au determinat autoritățile judiciare să deschidă o anchetă și să dispună autopsierea victimei.

În cele cîteva ceasuri pe care le-a mai trăit de la cădere, Jensen a fost atent examinat de medici, care au diagnosticat: hematom frontal (provocat de cădere), stare de agitație, intoxicație de natură neprecizată, febră ridicată — peste 40 de grade. Treptat — treptat, a apărut limpede că intoxicația a fost provocată de către o doză puternică dintr-un „produs farmaceutic excitant” (cum a apărut a doua zi în presă, pentru a nu se întuneca atmosfera olimpică cu umbra funestă a dopingului) pe care Jensen l-a luat înainte de plecarea în cursă. Și pentru ca să ne dăm seama ce fel de „produs farmaceutic excitant” a fost cel pe care l-a luat Jensen, amintim că un ziar adăuga că este vorba de un produs „foarte uzitat printre cicliștii profesioniști”.

Așadar, este vorba despre un doping, ale cărui urmări au fost agravate de căldura excesivă pe care s-a desfășurat cursa. Încă o victimă a dopajului, încă o victimă a acestei racile a sportului capitalist.

Moartea unui ciclist...

O moarte rapidă, violentă, dramatică. Spectaculoasă chiar, dacă vreți...

Si cite ar mai fi de spus despre moartea lentă, anonimă, implacabilă a atîtor și atîtor alți cicliști, a căror viață se ruinează pe nesimțite, plecîndu-se în fața unui dușman neînduplecat, necruțător: dopingul, carte de vizită, acuzatoare, a sportului capitalist!

RADU URZICEANU

